

संदेश

स्वातंत्र दिनोत्सव प्रसंगी बोलताना मी माझ्या सांसद सहकाऱ्यांच्या वतीने आपणास एक वचन दिले होते. मी माझ्या स्वप्नसृष्टीतील एका अशा आदर्श ग्रामाची रूपरेखा मांडली होती, जे आरोग्य, स्वच्छता, हिरवेगारपण आणि सामुदायिक सौंदर्याचे केंद्र असेल. सदर दिशा-निर्देश त्याच सिध्दातावर आधारित आहे आणि प्रत्येक संसद सदस्यासाठी आदर्श ग्राम योजनेचा आराखडा प्रस्तुत करताहेत. ज्यांचे अनुसरण करून ते आपआपल्या मतदारसंघात वर्ष २०१६ पर्यंत एक-एक आणि २०१९ पर्यंत दोन-दोन आदर्श ग्राम विकसित करू शकतील.

मला महात्मा गांधीजींच्या विचारधारणेतून बरीच प्रेरणा मिळाली आहे. त्यांच्याकडे हे जाणून घेण्याची दूरदृष्टी होती की कुण्याही गावात वीज आणण्यासाठी केवळ विजेचे खांब उभे करून भागत नाही तर खऱ्या प्रकाशासाठी नीतीमूल्यांची जोपासना, सामुदायिक सद्भाव आणि चांगल्या शिक्षणाच्या प्रसाराची गरज असते. मी सुध्दा हेच मानतो की राष्ट्रीय स्वाभिमान, देशभक्ती, एकता, आत्मविश्वास या नीतीमूल्यांची प्रेरणासुध्दा भौतिक सुखसोयींचा विकास करण्याइतकेच महत्वाचे आहे. वेगळ्या शब्दात सांगायचे म्हणजे वॅल्युज चेंज करून वॅल्यु चेन निर्मित करा. प्रबंधकीय शब्दावलीत वॅल्यु चेन म्हणजे कोणत्याही उद्योगव्यापारात उचलले जाणारे प्रत्येक पाऊल हे नीतिमूल्यांच्या आणि दक्षतेच्या कमाल वाढीकडची वाटचाल असते. सांसद आदर्श ग्राम योजना आणि इतर योजना यातला फरक हा की, इथे लाभाधर्यांकडे मागणारा आणि सरकार देणारी या नजरेने पहिले जात नाही. या योजनेचे साध्य, गावांना आपले इस्पित ठरवण्यायोग्य बनविणे आणि त्यांना वैकल्पिक निवड करून ते इस्पित प्राप्त करण्याची संधी उपलब्ध करून देणे आहे. या योजनेतून दिशा मिळते आणि मला खात्री आहे की आमचे सरळमार्गी ग्रामवासी आपल्या कष्टाने आणि उद्यम कौशल्याने आपली वाट स्वतः निवडतील.

मी गुजरात मुख्यमंत्री होतो तेव्हा मला पुंसारी नावाच्या एका गावच्या विकासाला हातभार लावण्याची संधी मिळाली होती. अनेकदा पुंसारीचा उल्लेख देशातील प्रथम क्रमांकांचे गाव म्हणून होतो. मला ह्या ही गोष्टींचा आनंद होतो की तेलंगणातील गंगादेवीपल्ली आणि महाराष्ट्रातील हिवरे बाजार ह्यासारख्या इतर आदर्श गावातील कामे सुध्दा प्रकाशझोतात आहेत. मला आशा वाटते की ह्या योजनेचे कार्यान्वयन करणारे ह्या गावांकडे बघून बोध घेतील. मला पूर्ण खात्री आहे की येत्या काही वर्षात अशा आदर्श ग्रामांतील नाविन्यपूर्ण कामांचा आणि यशाच्या शेकडो गाथा निदर्शनास येतील.

ह्या योजनेत आम्ही सामुदायिक सहभागीता, अर्थात जनभागीदारीवर सगळे लक्ष केंद्रित केले आहे. तसे तर ह्या योजनेचा शुभारंभ योजनेच्या बोधचिन्हाच्या निवडीसाठी आयोजित ऑनलाईन स्पर्धेपासून झालाय. ह्या योजनेचा विशेष महत्वाचा भाग म्हणजे गावकरी स्वतःच आपल्या विकासाचा आराखडा तयार करतील. कामांची आखणी करतील आणि जे साध्य करायचे त्याचे लक्ष्य निर्धारित करतील.

माझ्या मनात विशेष उत्सुकता, ग्रामीण भागातील मुला-मुलींच्या शिक्षणसंबंधाने ह्या योजनेत स्मार्ट स्कूल, ई-पुस्तकालय, ग्रीन स्कूल इत्यादी उपाययोजना सुरु करण्याच्या बाबतीत पुढाकार किती उत्साहाने घेतला जाईल त्याला धरून आहे. आमच्या देशातील तरुण पिढीसाठी अत्यंत महत्वाची गोष्ट म्हणजे त्यांच्या हृदयात दृढ आत्मविश्वास आणि महिलांबद्दल, हुतात्मांबद्दल व वडील मंडळींबद्दल आदर, आरोग्यप्रद उत्तम स्वच्छता, पर्यावरण संरक्षण, स्वस्थ वाचनाची आवड इ. भावना बिंबवल्या जाव्यात.

ग्रामीण भारताची स्वप्ने सत्यसृष्टीत उतविणाऱ्या सांसद आदर्श ग्राम योजना ह्या कार्यक्रमाच्या दिशानिर्देशांचे अनावरण करताना मला खूप आनंद होत आहे.

११ ऑक्टोबर २०१४

नरेंद्र मोदी
पंतप्रधान